

[Time: 2:30 Hours]

[Marks:75]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B:

- 1. Section 1** should be answered on the **Response Sheet**.
2. Section II should be answered on the **main answer book**.
3. The two sections should be **tied together**.

Section I

[Marks:35]

1. Attempt any 35 questions.
  2. All questions carry **one** mark.
  3. Tick (✓) mark the correct answer from the alternatives given below each question
  4. Cancellation, if any should be indicated by a cross(x) sign.
  5. More than one Tick (✓) mark for an answer will disqualify the answer.
  6. Only pen or ball-pen should be used to tick the Response Sheet,
  7. Tie the Response Sheet inside the main answer book.
1. The first settlement of the French was in-----
    - a) Yanam
    - b) Chandernagar
    - c) Pondicherry
    - d) Karaikal
  2. ----- was the first Governor of Bengal.
    - a) Henry Hardinge
    - b) Robert Clive
    - c) Edward Law
    - d) Charles Cornwallis
  3. In return for protection, the ----- drastically reduced the power of the ruler.
    - a) Doctrine of Lapse
    - b) Mahalwari Settlement
    - c) Subsidiary Alliance
    - d) Permanent Settlement
  4. In 1857, Jhansi was ruled by -----
    - a) Tantiya Tope
    - b) Nanasaheb
    - c) Rani Lakshmibai
    - d) Bahadur Shah Zafar

5. -----was associated with the Indian Association.
  - a) Surendranath Bannerjee
  - b) A.O. Hume
  - c) M.G. Ranade
  - d) Annie Besant
6. ----- was not a demand of the Moderates.
  - a) Political representation for Indians.
  - b) Industrialisation
  - c) Land revenue reforms
  - d) Purna Swaraj
7. In 1920, the Indian National Congress worked with the -----
  - a) All India Khilafat Movement
  - b) Azad Hind Sena
  - c) Swarajist Party
  - d) Forward Bloc
8. ----- was abandoned due to disagreement regarding representation for Muslims.
  - a) Wavell Plan
  - b) Simon Commission
  - c) Mountbatten Plan
  - d) Hartog Commission
9. ----- was known as the 'Lion of Punjab'.
  - a) Dadabhai Naoroji
  - b) Bal Gangadhar Tilak
  - c) Pherozeshah Mehta
  - d) Lala Lajapat Rai
10. ----- was independent India's first Governor-General.
  - a) Dr. Radhakrishnan
  - b) C. Rajgopalachari
  - c) Dr. Rajendra Prasad
  - d) Lord Mountbatten
11. ----- was associated with 'Samvad Kaumudi'.
  - a) Raja Rammohan Roy
  - b) Swami Vivekananda
  - c) Annie Besant
  - d) Sir Syed Ahmed Khan
12. Lyall Commission dealt with -----
  - a) currency
  - b) famine
  - c) education
  - d) agriculture

13. ----- organization split due to differences over caste.
- a) Arya Samaj
  - b) Theosophical Society
  - c) Brahmo Samaj
  - d) Prarthana Samaj
14. Jawarharlal Nehru wrote-----
- a) The Indian War of Independence
  - b) Buddha and his Dhamma
  - c) The Discovery of India.
  - d) Young India
15. The headquarters of the Theosophical Society of India was at -----
- a) Aligarh
  - b) Adyar
  - c) Lahore
  - d) Jhansi
16. In 1848 Mahatma Phule established the first school for girls in -----
- a) Mumbai
  - b) Nasik
  - c) Nagpur
  - d) Pune
17. Lokmanya Tilak started the ----- newspaper in English.
- a) Kesari
  - b) Maratha
  - c) Prabhakar
  - d) Sudharak
18. The Prarthana Samaj was founded by _____.
a) Gopal Hari Deshmukh
b) Dadoba Pandurang Tarkhadkar
c) Bhau Mahajan
d) Jagannath Shankar Sheth
19. ----- wrote the book ‘The Rise of Maratha Power’.
- a) Punjabrao Deshmukh
  - b) Mahadev Govind Ranade
  - c) Vitthal Ramji Shinde
  - d) R.G. Bhandarkar
20. Maharshi Dhondo Keshav Karve was honoured with the _____.
a) Param Vir Chakra
b) Dronacharya Award
c) Dadasaheb Phalke Award
d) Bharat Ratna

21. Infanticide Prohibition Homes were established by -----
a) Rajarshi Shahu Maharaj
b) Ramabai Ranade
c) Mahatma Jotiba Phule
d) Pandita Ramabai
22. ----- gave 50% reservation to the weaker sections of society.
a) Shahu Maharaj
b) Pant Sachiv Morkar
c) Pantpratinidhi Balasaheb Oundhkar
d) Maharshi Vitthal Ramji Shinde
23. Who established the Satyashodhak Samaj?
a) Vitthal Ramji Shinde
b) Mahatma Jotiba Phule
c) Karmaveer Bhaurao PAtil
d) Dhondo Keshav Karve
24. In 1932 Mahatma Gandhi and Dr. Babasaheb Ambedkar signed the ----- for protecting the interests of the Depressed Classes.
a) Nagpur Pact
b) Mumbai Pact
c) Poona Pact
d) Nasik Pact
25. Who amongst the following was not a Moderate leader?
a) Dadabhai Naorji
b) Gopal Ganesh Agarkar
c) Vinayak Damodar Savarkar
d) Mahadev Govind Ranade
26. ‘Sudharak’ was brought out by -----
a) Lokmanya Tilak
b) Dr. Babasaheb Ambedkar
c) Hari Narayan Apte
d) Gopal Ganesh Agarkar
27. Narayan Meghji Lokhande wrote about the misery of the working classes in the -----
a) Sakal
b) Prabhakar
c) Darpan
d) Deenbandhu
28. ‘Kaliya Mardan’ was a prominent movie of -----
a) Sudhir Phadke
b) P.L.Deshpande
c) Dadasaheb Phalke
d) V.Shantaram

29. The play ‘Moruchi Mavashi’ was written by -----
a) Acharya Atre
b) Vinayak Kirti
c) Vijay Tendulkar
d) Nilu Ganvankar
30. The movie “ Do Aankhen Barah Haath” was directed by -----
a) Raj Kapoor
b) V. Shantaram
c) Dadasaheb Phalke
d) Mehboob Khan
31. The 2017 Australian Open Women’s Singles’ title was won by -----
a) Martina Hingis
b) Serena Williams
c) Rebeka Masarova
d) Caroline Garcia
32. The 64th National Film Award for the Best Actress was given to -----
a) Surathi Laxmi
b) Priyanka Chopra
c) Anushka Sharma
d) Alia Bhat
33. Pt. Vishwa Mohan Bhat was awarded the -----
a) Padma Bhushan
b) Ashok Chakra
c) Dronacharya Award
d) Param Vir Chakra
34. Ranji Trophy is associated with -----
a) Badminton
b) Kabaddi
c) Cricket
d) Football
35. The sports term ‘pawn’ is associated with -----
a) Chess
b) Golf
c) Football
d) Boxing
36. ----- is the Chief Minister of Goa.
a) Manohar Lal Khattar
b) N.Biren Singh
c) Manohar Parrikar
d) Nitish Kumar

37. Emmanuel Macron was elected as the President of -----

- a) Italy
- b) Germany
- c) Spain
- d) France

38. Reema Lagoo was a renowned -----

- a) Singer
- b) Dancer
- c) Actor
- d) Poet

39. Chennani-Nashri tunnel, India's longest road tunnel is in-----

- a) Jammu and Kashmir
- b) Assam
- c) Gujarat
- d) Himachal Pradesh

40. ----- played the role of "Shivagami" in Baahubali.

- a) Ramya Krishna
- b) Anushka Shetty
- c) Shruti Haasan
- d) Rohini

41. ----- is the Chairperson of the Rajya Sabha.

- a) Amit Shah
- b) Nitin Gadkari
- c) Venkaiah Naidu
- d) Arun Jaitley

42. Ghumar is a dance form of -----

- a) Gujarat
- b) Tripura
- c) Rajasthan
- d) Assam

43. Pongal is mainly celebrated in -----

- a) Andhra Pradesh
- b) Tamil Nadu
- c) Goa
- d) Maharashtra

44. ICC Champions Trophy (2017) was won by -----

- a) England
- b) Pakistan
- c) India
- d) Australia

45. Salar Jung Museum is in -----

- a) Kolkatta
- b) Hyderabad
- c) Mumbai
- d) Chennai

Section – II   **[Marks: 40]**

N.B:

- 1. Attempt any four questions.
- 2. All questions carry equal marks.
- 3. The maximum limit for each answer is 250 words.

- 1. Assembly Elections in Punjab (2017)
- 2. Goods and Services Tax (GST)
- 3. Qatar Crisis
- 4. Terror Attacks in Britain
- 5. On-Screen Marking System of Mumbai University
- 6. Civic Elections in Mumbai
- 7. Impact of overcrowded local trains
- 8. Healthcare – control on rising costs.

*****

[वेळ: 02:30 तास]

[Marks: ७५]

विभाग १

(गुण ३५)

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १) विभाग १ ची उत्तरे प्रतिसाद पत्रावर अंकित करावीत.
 २) विभाग २ उत्तरपत्रिकेत लिहावित.
 ३) दोन्ही विभाग एकत्र बांधावेत.

- सूचना: १. पुढीलपैकी कोणतेही ३५ प्रश्न सोडवा
 २. सर्व प्रश्नांना प्रत्येकी एक गुण देण्यात आला आहे
 ३. प्रश्नाखाली दिलेल्या पर्यायांमधून योग्य वाटल्यास पर्याय निवडून त्यावर (✓) अशी खून करावी
 ४. उत्तर रद्द करण्याची आवश्यकता वाटल्यास (x) अशी खून करावी
 ५. उत्तर निवडणताना (✓) या खुणेचा वापर एकापेक्षा अधिकवेळा केल्यास उत्तर रद्द समजण्यात येईल
 ६. प्रतिसाद पत्रात उत्तर निवडण्याची खून करण्यासाठी पेन किंवा बॉलपेनचे वापर करावा
 ७. दोन्ही भाग एकत्रित जोडले जावेत

१. भारतातील सर्वात पहिली फ्रेंच वसाहत _____ होती.
 अ) यानम
 ब) चंद्रनगर
 क) पाँडेचेरी
 ड) कराईकाल
२. _____ हे बंगालचे पहिले गव्हर्नर जनरल होते.
 अ) हेत्री हार्डिंग
 ब) रॉबर्ट क्लाईव्ह
 क) एडवर्ड लॉ
 ड) चार्लस कॉर्नवॉलिस
३. कुठल्या योजनेअंतर्गत राज्याच्या सुरक्षेचा बदलत्या राज/ नवाब ह्यांच्या हातातील सत्ता कमी करण्यात यायची?
 अ) खालसा धोरण
 ब) महालवारी पद्धत
 क) तैनाती फौज
 ड) कायमधारा पद्धती
४. झाशीवर कुणाचे राज्य होते?
 अ) तात्या टोपे
 ब) नानासाहेब
 क) राणी लक्ष्मीबाई
 ड) बहादुरशहा झाफर

५. _____ हे इंडियन असोसिएशन बरोबर संबंधित होते.

- अ) सुरेंद्रनाथ बॅनर्जी
- ब) अँलन ऑक्टेव्हीयन ह्युम
- क) महादेव गोविंद रानडे
- ड) अँनी बेझंट

६. खालीलपैकी कुठली मागणी मवाळ नेत्यांची नव्हती?

- अ) भारतीयांचे राजकीय प्रतिनिधित्व
- ब) औद्योगीकरण
- क) शेतसारा पद्धती सुधारणा
- ड) पुर्ण स्वराज्य

७. १९२० मध्ये भारतीय राष्ट्रीय सभेने _____ बरोबर काम केले.

- अ) खिलाफत चळवळ
- ब) आझाद हिंद सेना
- क) स्वराज्य पक्ष
- ड) फॉरवर्ड ब्लॉक

८. मुस्लीम प्रतिनिधित्व या मुद्यावर कुठल्या वाटाघाटी अर्धवट संपुष्टात आल्या?

- अ) वेवल प्लॅन
- ब) सायमन कमिशन
- क) माउंटबॅटन प्लॅन
- ड) हार्टोंग कमिशन

९. _____ ह्यांना 'पंजाब केसरी' म्हणून ओळखतात.

- अ) दादाभाई नौरोजी
- ब) लोकमान्य टिळक
- क) फिरोझशाह मेहता
- ड) लाल लाचपतराय

१०. _____ हे स्वतंत्र भारताचे पहिले गव्हर्नर जनरल होते.

- अ) डॉ. राधाकृष्णन
- ब) सी. राजगोपालाचारी
- क) डॉ. राजेन्द्रप्रसाद
- ड) लॉर्ड माउंटबॅटन

११. _____ हे 'संवाद कौमुदी' ह्या वृत्तपत्राशी संबंधित होते.

- अ) राजा राममोहन रॉय
- ब) स्वामी विवेकानंद
- क) अँनी बेझंट
- ड) सर सथ्यद अहमद खान

१२. लायल कमिशन _____ शी संबंधित होते.

- अ) चलन
- ब) दुष्काळ
- क) शिक्षण
- ड) शेती

१३. खालीलपैकी कुठली संस्था जातीविषयक मतभेदांवरून विभाजित झाली?

- अ) आर्य समाज
- ब) थिओसॉफिकल सोसायटी
- क) ब्राम्ह समाज
- ड) प्रार्थना समाज

१४. खालीलपैकी कुठला ग्रंथ जवाहरलाल नेहरू ह्यांनी लिहिला?

- अ) १८५७ चे भारतीय स्वातंत्र्यसमर
- ब) बुद्ध अँड हिज धम्म
- क) डिस्कवरी ऑफ इंडिया
- ड) यंग इंडिया

१५. थिओसॉफिकल सोसायटीचे मुख्यालय _____ इथे होते.

- अ) अलिंगढ
- ब) अडयार
- क) लाहोर
- ड) झाशी

१६. इ. स. १८४८ मध्ये _____ येथे महात्मा फुल्यांनी मुर्लींची पहिली शाळा काढली.

- अ) मुंबई
- ब) नाशिक
- क) नागपूर
- ड) पुणे

१७. लोकमान्य टिळकांनी इंग्रजीतून _____ हे वृत्तपत्र सुरु केले.

- अ) केसरी
- ब) मराठा
- क) प्रभाकर
- ड) सुधारक

१८. _____ हे प्रार्थना समाजाचे संस्थापक होते.

- अ) गोपाळ हरी देशमुख
- ब) दादोबा पांडुरंग तर्खंडकर
- क) भाऊ महाजन
- ड) जगन्नाथ शंकरशेठ

१९. 'मराठा सत्तेचा उदय' हा ग्रंथ _____ यांनी लिहिला.
- अ) पंजाबराव देशमुख
  - ब) महादेव गोविंद रानडे
  - क) विठ्ठल रामजी शिंदे
  - ड) डॉ. रा. गो. भांडरकर
२०. महर्षी धोंडो केशव कर्वे यांना _____ देऊन सरकारने गौरव केला.
- अ) परमवीर चक्र
  - ब) द्रोणाचार्य पारितोषिक
  - क) दादासाहेब फाळके पारितोषिक
  - ड) भारतरत्न
२१. बालहत्या प्रतिबंधगृहांची स्थापना _____ यांनी केली.
- अ) राजश्री शाहु महाराज
  - ब) रमाबाई रानडे
  - क) महात्मा ज्योतिबा फुले
  - ड) पंडिता रमाबाई
२२. स्वतःच्या संस्थानात मागसवर्गीयांकारिता ५०% आरक्षण ठेवणारे पहिले समाजसुधारक कोण होते?
- अ) राजर्षी शाहु महाराज
  - ब) पंत सचिव मोरकर
  - क) पंतप्रतिनिधी बाळासाहेब औंधकर
  - ड) महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे
२३. सत्यशोधक समाजाची स्थापना कोणी केली?
- अ) महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे
  - ब) महात्मा ज्योतिबा फुले
  - क) कर्मवीर भाऊराव पाटील
  - ड) महर्षी धोंडो केशव कर्वे
२४. महात्मा गांधी व डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्यात १९३२ साली अस्पृश्यांच्या आरक्षणाबाबत झालेल्या कराराला _____ म्हणतात.
- अ) नागपूर करार
  - ब) मुंबई करार
  - क) पुणे करार
  - ड) नशिक करार
२५. खालीलपैकी कोण मवाळवादी नेता नव्हता?
- अ) दादाभाई नौरोजी
  - ब) गोपाळ गणेश आगरकर
  - क) विनायक दामोदर सावरकर
  - ड) महादेव गोविंद रानडे

२६. सुधारक _____ यांनी सुरु केले.

- अ) लोकमान्य टिळक
- ब) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
- क) हरी नारायण आपटे
- ड) गोपाळ गणेश आगरकर

२७. नारायण मेघजी लोखंडे यांनी _____ या वृत्तपत्रात कामगारांच्या समस्या मांडल्या.

- अ) सकाळ
- ब) प्रभाकर
- क) दर्पण
- ड) दीनबंधू

२८. 'कालीयामर्दन' हा _____ यांचा प्रसिद्ध चित्रपट होता.

- अ) सुधीर फडके
- ब) पु. ल. देशपांडे
- क) दादासाहेब फाळके
- ड) व्ही. शांताराम

२९. 'मोरुची मावशी' हे नाटक _____ यांनी लिहिले.

- अ) आचार्य अव्रे
- ब) विनायक कीर्ती
- क) विजय तेंडुलकर
- ड) निळू गवाणकर

३०. 'दो आँखे बारह हाथ' हा चित्रपट _____ यांनी निर्देशित केले.

- अ) राज कपूर
- ब) व्ही. शांताराम
- क) दादासाहेब फाळके
- ड) मेहबूब खान

३१. २०१७ मधील टेनिस ऑस्ट्रेलिअन खुली एकेरी स्पर्धा कोण जिंकली?

- अ) मार्टिना हिंगीस
- ब) सेरेना विल्यमस
- क) रिबेका मसारोवा
- ड) कॅरोलीना गार्सिया

३२. कोणाला ६४ वा राष्ट्रीय चित्रपट पुरस्कार सोहळ्यात सर्वोत्कृष्ट अभिनेत्रीचे पारितोषिक मिळाले?

- अ) सुरथी लक्ष्मी
- ब) प्रियांका चोप्रा
- क) अनुष्का शर्मा
- ड) आलिया भट

३३. पं. विश्वमोहन भट ह्यांना _____ पुरस्कार घोषित केला.

- अ) पद्मभूषण
- ब) अशोकचक्र
- क) द्रोणाचार्य
- ड) परमवीरचक्र

३४. रणजी कप कोणत्या खेळाशी संबंधित आहे?

- अ) बॅडमिंटन
- ब) कबड्डी
- क) क्रिकेट
- ड) फुटबॉल

३५. 'प्यादे' हि संज्ञा कोणत्या खेळाशी संबंधित आहे?

- अ) बुद्धिबळ
- ब) गोल्फ
- क) फुटबॉल
- ड) मुष्ठियुद्ध

३६. _____ हे गोव्याचे मुख्यमंत्री आहेत.

- अ) मनोहर लाल खत्री
- ब) एन. बिरेन सिंग
- क) मनोहर पर्कर
- ड) नितीश कुमार

३७. २०१७ मध्ये इमॅन्युअल मॅकरॉन _____ चे राष्ट्राध्यक्ष झाले.

- अ) इटली
- ब) जर्मनी
- क) स्पेन
- ड) फ्रांस

३८. रीमा लागू एक प्रसिद्ध _____ होत्या.

- अ) गायिका
- ब) नर्तकी
- क) अभिनेत्री
- ड) कवयित्री

३९. भारतातील सर्वात लांब रस्त्यावरील बोगदा चेन्नानी नाशिरी बोगदा _____ येथे आहे.

- अ) जम्मु आणि काश्मिर
- ब) आसाम
- क) गुजरात
- ड) हिमाचल प्रदेश

४०. बाहुबली ह्या चित्रपटात शिवगामीची भूमिका कोणी केली आहे?

- अ) रम्या कृष्णन
- ब) अनुष्का शेट्टी
- क) श्रुती हसन
- ड) रोहिणी

४१. _____ हे राज्यसभेचे सभापती आहेत.

- अ) अमित शहा
- ब) नितीन गडकरी
- क) व्यंकट्या नायडू
- ड) अरुण जेटली

४२. घुमर हा नृत्यप्रकार _____ ह्या राज्याचा आहे.

- अ) गुजरात
- ब) त्रिपुरा
- क) राजस्थान
- ड) आसाम

४३. पोंगल हा सण _____ राज्याचा सण आहे.

- अ) आंध्र प्रदेश
- ब) तामिळनाडू
- क) गोवा
- ड) महाराष्ट्र

४४. २०१७ मधील ICC चॅपियन ट्रॉफी कोणी जिंकली?

- अ) इंग्लंड
- ब) पाकिस्तान
- क) भारत
- ड) ऑस्ट्रेलिया

४५. सालारजंग वस्तुसंग्रहालय हे _____ येथे आहे.

- अ) कोलकाता
- ब) हैदराबाद
- क) मुंबई
- ड) चेन्नई

सूचना : १. पुढीलपैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
३. प्रत्येक उत्तराची कमाल मर्यादा २५० शब्द इतकी आहे.

१. पंजाब विधानसभा निवडणूक (२०१७)
२. GST – वस्तू व सेवा कर
३. कतारमधील राजकीय पेचप्रसंग
४. ब्रिटनमधील अतिरेकी हल्ले.
५. मुंबई विद्यापीठातील ऑनस्क्रीन मुल्यांकन पद्धती
६. मुंबई महानगरपालिका निवडणूक
७. लोकल ट्रॅनमधील वाढत्या गर्दीचे परिणाम
८. आरोग्य क्षेत्रातील वाढता खर्च

*****

Question Paper Code (Q.P.):	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Answer Sheet Sc. No.:	<input type="text"/>		
(Printed on left side of answer sheet)			
Date:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Instructions to the candidates :—

1. Tear off this page and attach it to your OMR cum Bar coded Answer Book
2. Answer Section I on this sheet and section II in OMR cum Bar Coded Answer book.
3. Attempt any 35 out of 45.

Q.I

ANSWER-SHEET FOR SECTION-I(35 MARKS)

QUE.	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)	(J)	(K)	(L)	(M)	(N)	(O)	(P)	(Q)	(R)	(S)	(T)	(U)	(V)	(W)	(X)	(Y)	(Z)
SON.	(A)	(B)	(C)	(D)	(E)	(F)	(G)	(H)	(I)	(J)	(K)	(L)	(M)	(N)	(O)	(P)	(Q)	(R)	(S)	(T)	(U)	(V)	(W)	(X)	(Y)	(Z)
1.					11.					21.								31.					41.			
2.					12.					22.								32.					42.			
3.					13.					23.								33.					43.			
4.					14.					24.								34.					44.			
5.					15.					25.								35.					45.			
6.					16.					26.								36.								
7.					17.					27.								37.								
8.					18.					28.								38.								
9.					19.					29.								39.								
10.					20.					30.								40.								